

DE LOCKER

ZELFVERTROUWEN NA PESTEN

DOCENTENHANDLEIDING

Leeftijd: 13-15 jaar, 16-18 jaar

Geslacht voor: vmbo, havo en vwo vanaf de eerste klas

Vakgebied en kerndoelen: Deze les vindt aansluiting bij vakken Maatschappijleer, Maatschappijwetenschappen, Filosofie en Kunstzinnige Oriëntatie. Daarnaast sluit dit materiaal aan bij het eindadvies van Platform Onderwijs2032. Zo draagt het bij aan Burgerschap en 21^e eeuwse vaardigheden.

De Locker

Moet ik me schuldig voelen als ik masturbeer? Hoe vertel ik mijn ouders dat ik niet meer geloof? Klopt mijn idee over liefde wel? Ga ik na die bad trip toch weer drugs gebruiken?

De Locker is een online verzamelplaats voor deze en andere verborgen verhalen van jongeren tussen de 14 en 20 jaar. In korte documentaires, gemaakt door jonge makers (<33) worden allerlei onderwerpen uitgelicht waar jongeren mee bezig zijn, maar waar ze vaak niet zo makkelijk over praten.

Het project is een samenwerking tussen Human, NPO 3Lab en NPO3Extra. Dit lesmateriaal is ontwikkeld door Human en IDFA educatie.

Ik ben geen kopie: Zelfvertrouwen na pesten

Elisa was een periode onzeker toen ze op de basisschool zat, maar door gedichten te schrijven kon ze zich uiten. Nu gebruikt ze haar eigen vorm van Spoken Word om haar verhaal te delen en anderen te inspireren om met liefde naar zichzelf te kunnen kijken.

Opbouw les

Deze les bestaat uit het bekijken van de documentaire "Ik ben geen kopie" (5 minuten). Voorafgaand aan de documentaire kan de opdracht 'wat is een documentaire?' worden gemaakt. Na het bekijken van de documentaire gaan de leerlingen individueel aan de slag met verdiepvragen. Vervolgens kan er een verwerkingsopdracht naar keuze worden uitgevoerd, zoals een discussie of het schrijven van een gedicht.

Wat is een documentaire? [voor de film]

Het is handig als de leerlingen een duidelijk beeld hebben over wat een documentaire precies is, voordat ze “Ik ben geen kopie” gaan kijken. Geef de leerlingen de volgende opdracht:

Wat is volgens jou een documentaire?

Noem minstens twee kenmerken en beantwoord daarna de onderstaande vragen.

- Welke overeenkomsten en verschillen zijn er tussen de verschillende documentaires die je gezien hebt?
- Wat is het verschil tussen een documentaire en een speelfilm?
- Wat is het doel van een documentaire?
- Geeft een documentaire de werkelijkheid weer zoals we die kennen?

Toelichting

In omschrijvingen van het begrip documentaire zijn de begrippen op feiten gebaseerd en realiteit uiteraard belangrijk. Maar net zo belangrijk om te bespreken is dat we in documentaires kijken naar het subjectieve beeld dat de maker schetst van de realiteit. In hoeverre is de in de documentaire gepresenteerde werkelijkheid echt? En is de documentairmaker, die altijd manipuleert, eigenlijk wel in staat in het brengen van dé waarheid? Waar het in speelfilms gaat om het vertellen van een fictief verhaal, worden documentaires gestuurd door een zekere argumentatie. De maker heeft een bepaalde visie over iets of iemand. Met behulp van hetgeen een documentaire toont, worden als het ware bewijzen aangeleverd die deze visie onderbouwen. De ene documentaire presenteert dit als een zeer objectieve argumentatie, de andere documentaire geeft een meer persoonlijke invulling. In alle gevallen is er sprake van een subjectieve benadering. De maker gunt ons immers een blik op de wereld om ons heen, waarbij zijn/haar visie het uitgangspunt is. Dit onderscheidt documentaire film van de journalistieke praktijk.

Als voorbereiding kan je ook met de leerlingen een van de vele documentaires kijken via Docschool Online op www.idfa.nl/nl/info/docschool-online. Bij de films is ook lesmateriaal beschikbaar.

Over de maakster en het maakproces

Rosa Boesten (1990) studeerde in 2013 af als documentaire regisseur aan de Nederlandse Filmacademie. Ze is een filmmaker met een visueel-esthetische blik en een persoonlijke aanpak. In haar films portretteert zij vaak kunstenaars uit verschillende disciplines en verschillende delen van de wereld. Bekijk hier een interview met Rosa Boesten over het maakproces: www.human.nl/delocker/demakers/rosa-boesten.

Individuele opdracht [na de film]

1. Wat vind je van de manier waarop Elisa met het pesten en haar onzekerheid omgaat?
2. Ben je weleens gepest? Hoe voelde je je toen?
3. Heb je weleens gepest? Hoe voelde je je toen?
4. Als je ziet dat iemand gepest wordt, wat doe je dan?
5. Als iemand jou zou pesten, wat zouden ze dan bijvoorbeeld kunnen zeggen? En wat zou je dan terugzeggen?

Discussie (20 min) [na de film]

Bespreek het thema in de klas. Doe dit aan de hand van gerichte stellingen en laat de discussie die ontstaat gaan. Wees geen leider, maar een begeleider. Ook hier is het erg belangrijk duidelijk te maken dat het niet uitmaakt wat je zegt. Er zijn geen foute antwoorden en verkeerde vragen. De leerlingen moeten zich op hun gemak voelen binnen de discussie.

Bespreek de volgende stellingen:

- Pesters zijn onzeker
- Pesters pesten alleen onzekere slachtoffers
- Slachtoffers kunnen er niks aan doen dat ze gepest worden
- Docenten zijn verantwoordelijk voor het welzijn van elke leerling in zijn/haar klas
- De ernst van pesten is toegenomen met de komst van sociale media
- Pesten moet strafbaar worden

Tips:

1. Begin niet onvoorbereid aan een gesprek. Neem de tijd om van tevoren over het onderwerp na te denken.
2. Zorg voor een opstelling waarin de leerlingen elkaar allemaal zonder veel moeite kunnen aankijken
3. Maak aantekeningen tijdens het gesprek. Dit helpt zowel de gespreksleider als de groep om de lijn van het gesprek te volgen.
4. Iedereen hanteert een andere denkwijze. Er zijn snelle denkers (degenen die meestal geneigd zijn snel hun mening te ventileren) en denkers die meer tijd gebruiken om hun gedachten te vormen en te ordenen. Vat daarom af en toe het gesprek samen. We hebben nu dit en dit besproken. Maar wat denken jullie van...?
5. De leerlingen hebben het recht om te zwijgen. Niet iedereen hoeft aan het woord te komen: actief luisteren is even waardevol.
6. Geef aan dat het gesprek een groepsproces is, waarbij je samenbouwt aan een antwoord op de vraag.
7. Als een leerling zegt; 'omdat mijn vader dat zegt', dan is dat geen 'geldige' reden. Vraag op deze momenten door en zeg: 'Wat denk jij er zelf van?'
8. Rond een gesprek altijd af. Dat kan bijvoorbeeld door – samen met de groep – de lijn van het gesprek na te lopen, te bekijken of er een of meerder conclusies kunnen worden getrokken. Je kunt ook de mooiste uitspraken van het gesprek laten benoemen, of vragen of de leerlingen iets hebben gehoord dat ze nog lang zullen onthouden.

Schrijf een gedicht (20 min) [na de film]

Laat de leerlingen een gedicht schrijven, net zoals Elisa, waarbij ze een krachtige boodschap schrijven over waarom ze trots zijn op zichzelf.

Wil je meer weten over het overwinnen van je onzekerheid? Kijk dan eens op:

- www.rotsenwater.nl
- www.jonx.nl/probleem/onzekerheid/levenmet-onzekerheid
- www.opvoeden.nl/puber/groeien-ontwikkeling/sociaal-emotionele-ontwikkeling/negatief-zelfbeeld/
- <https://mindkorrelatie.nl/onderwerpen/pubers>

HOE GAAT HET NU MET...?

Wat vond Elisa van de reacties op 'Ik ben geen kopie'? Bekijk hier haar vlog: www.human.nl/delocker/hoofdpersonen/persoon-7

Tot slot

Human is altijd benieuwd naar de manier waarop bovenstaande opdrachten in de klas zijn behandeld. Heb je tips en/of aanvullingen voor ons of voor andere docenten? Dan kan je een mail sturen naar onderwijs@human.nl.

Credits

De Locker: Ik ben geen kopie
Research, regie en camera: Rosa Boesten
Productie: Marjolein Klooster (Human)
Titelvormgeving: Kris Kobes
Eindredactie: Els van Driel

DE L CKER

ZELFVERTROUWEN NA PESTEN

WERKBLAD

Opdracht 1 [voor de film]

Wat is volgens jou een documentaire?

Noem minstens twee kenmerken en beantwoord daarna de onderstaande vragen.

- Welke overeenkomsten en verschillen zijn er tussen de verschillende documentaires die je gezien hebt?
- Welke onderwerpen komen er aan bod?
- Wat is het verschil tussen een documentaire en een film?
- Wat is het doel van een documentaire?
- Geeft een documentaire de werkelijkheid weer zoals we die kennen?

1. Een documentaire is:

---

2. Welke overeenkomsten en verschillen zijn er tussen de verschillende documentaires die je gezien hebt?

---

3. Wat is het verschil tussen een documentaire en een speelfilm?

---

4. Wat is het doel van een documentaire?

---

5. Geeft een documentaire de werkelijkheid weer zoals we die kennen?

DE L CKER

Opdracht 2 [na de film]

1. Wat vind je van de manier waarop Elisa met het pesten en haar onzekerheid omgaat?

---

2. Ben je weleens gepest? Hoe voelde je je toen?

---

3. Heb je weleens gepest? Hoe voelde je je toen?

---

4. Als je ziet dat iemand gepest wordt, wat doe je dan?

---

5. Als iemand jou zou pesten, wat zouden ze dan bijvoorbeeld kunnen zeggen? En wat zou je dan terugzeggen?

Opdracht 3: Schrijf een gedicht [na de film]

Schrijf een gedicht, net zoals Elisa, waarbij je een krachtige boodschap schrijft om trots te zijn op jezelf.

Wil je meer weten over het overwinnen van je onzekerheid? Kijk dan eens op:

- www.rotsenwater.nl
- www.jonx.nl/probleem/onzekerheid/levenmet-onzekerheid
- www.opvoeden.nl/puber/groeien-ontwikkeling/sociaal-emotionele-ontwikkeling/negatief-zelfbeeld/
- <https://mindkorrelatie.nl/onderwerpen/pubers>

